

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วิชาเหมือนสินค้า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การวิเคราะห์คุณค่า

การวิเคราะห์ หมายถึง การพิจารณาตรวจตรา แยกแยะและประเมินค่า ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อผู้วิเคราะห์ ในการนำไปแสดงความคิดเห็น อภิปรายข้อเท็จจริงให้ผู้อื่นทราบ ด้วยว่าใครเป็นผู้แต่ง เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีประโยชน์อย่างไร ต่อใครบ้าง ผู้วิเคราะห์ มีความเห็นอย่างไร เรื่องที่อ่านมีคุณค่าด้านใดบ้างและแต่ละด้าน สามารถนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันอย่างไรบ้าง

การวิเคราะห์คุณค่าเรื่องที่อ่าน ต้องใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรอง กลับรื้อ แยกแยะและแสวงหาเหตุผล เพื่อประเมินคุณค่าของวรรณคดีอย่างมีเหตุผล

ประเด็นที่ใช้ในการวิเคราะห์และวิจารณ์คุณค่าของงานวรรณคดีและวรรณกรรม การวิเคราะห์คุณค่าของงานประพันธ์เท่าที่พบเห็นทั่ว ๆ ไป นิยมพิจารณากว้าง ๆ ๔ ประเด็น ดังนี้

๑) **คุณค่าด้านเนื้อหาสาระ** แนวความคิดและกลวิธีนำเสนอทั้ง ๒ ประเด็นนี้จะอธิบายและยกตัวอย่างประกอบเข้าใจ โดยจะกล่าวควบกันไปถึงการวิเคราะห์และการวิจารณ์

๒) **คุณค่าด้านวรรณศิลป์** คือ ความไพเราะของบทประพันธ์ ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึก และจินตนาการตามรส ความหมายของถ้อยคำและภาษาที่ใช้

๓) **คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม** วรรณคดีและวรรณกรรมจะสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมและวรรณคดีที่ดีสามารถจรรโลงสังคมได้อีกด้วย

๔) **การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน** ผู้อ่านสามารถนำแนวคิดจากวรรณคดีและประสบการณ์จาก เรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

ข้อคิด หมายถึง ประเด็นชวนคิด คติที่เป็นประโยชน์

การวิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

๑. เป็นการหาข้อคิดหรือคติสอนใจจากเรื่องที่อ่านว่าเรื่องนั้น ๆ ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์อะไรบ้าง แล้วจึงนำข้อคิดนั้นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๒. การหาข้อคิดจากการอ่านหนังสือต่าง ๆ เช่น การอ่านนิทาน บทความ สารคดี ควรอ่านตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง แล้วทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง และจับใจความสำคัญ หรือประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนต้องการให้ข้อคิดกับผู้อ่าน การหาข้อคิดจากการอ่านนิทาน